

XtraCon 2019 - med deltagelse af 4 FS'ere

V. Holst, København
Opgave 1: Mat i 2 træk

Erik Jarlnæs

Pastor J. Jespersen, Svendborg
Opgave 2: Mat i 2 træk

Ole Overmark

Ingeniør Hannemann, Randers
Opgave 3: Mat i 3 træk

Niels Møller Rendlev

Læge Niels Høeg, København
Opgave 4: Mat i 3 træk

Thomas Haugaard

Pastor J. Jespersen, Svendborg
Opgave 5: Mat i 3 træk

Indholdsfortegnelse

XtraCon 2019 - med deltagelse af 4 FS'ere	1
Holdturneringen 2019/2020	3
Den sidste runde - lørdag den 14. marts	3
Den sidste kamp for 4. holdet.....	3
Forslag til generalforsamlingen?.....	4
Ekstraordinær generalforsamling - lokale fonden og 2020	4
Frederiksberg Kommune Mesterskab 2019.....	5
Skakopgaven ved Kaare Vissing Andersen.....	6
Løsning på opgaverne i FS nyhedsbrev sommeren 2019.....	6
Seks nye opgaver	9
XtraCon turneringen 2019	12
Lidt statistik/fakta	12
Ole Overmark - Morten Emil Jannik.....	13
Ole Overmark - Elmar Reinert Fjalheim	15
LO skolen fakta boks	16
Resultatet for de 4 FS'ere.....	16
Niels M. Rendlev - Morten Emil Jannik.....	17
Juleafslutningen 2019 (& Quiz?)	18
Program vinter 2019/2020.....	19
Løsning på forside opgaverne	20
Redaktion	20

Holdturneringen 2019/2020

Så står en ny sæson for døren og vi skal ud og forsvare FS's ære. Med lidt held og dygtighed bliver det måske lidt specielt, da vi jo snart går ind i jubilæums året, nemlig 2020. Skal denne sæson byde på en oprykning?

Vi har faktisk 2 kandidater til oprykning, da både 2. og 4. holdet rykkede ned i sidste sæson. Så kan det jo være, at holdene vil vise, at hold-elevatoren igen kører op til henholdsvis mesteretagen og 3. etage. Bevares både 1. og 3. holdet skal naturligvis også have lov til at vise, at de er kandidater til oprykning:)

Vi har fået sammensat følgende hold til den kommende sæson:

Bræt	1. holdet	2. holdet	3. holdet	4. holdet
1	Per Dorff Jørgensen	Lars Orio	Alexander Riisberg	Peter Frahm
2	Thorbjørn Rosenlund	John L. Hansen (H)	Torben Schøller Larsen	Ahmad S. Qasimi
3	Allan Poulsen	Bjørn Olsen	Ole Schøller Larsen (H)	Knud Larsen
4	Erik Holstein	Kenneth Dahl	Jørgen Schøller Larsen	Rolf Ejlertsen
5	Erik A. Andersen	Klaus L. Larsen	Niels Møller Rendlev	Anfinn Niclasen (H)
6	Peter Lautrup Larsen	Jens Fejøj	Dan Terkildsen	Poul Jakobsen
7	Henrik Sørensen (H)	Peter Køhler	Arne Schøller Larsen	Peter Andersen
8	Svend Hamann	Ole Overmark	Ahmed Kazic	Per Hattens

I lighed med de øvrige sæsoner spiller 1. holdet deres hjemmekampe i Øbro's lokaler på Østerbro.

Den sidste runde - lørdag den 14. marts

Sæt kryds i kalenderen til lørdag den 14. marts, hvor sidste runde i KSU's holdturnering bliver spillet. Det har ikke fremgået nogle steder, men mon ikke fællesafslutningen finder sted i Ballerup i lighed med de sidste mange år. Bemærk dog, at 4. holdet ikke spiller om lørdagen.

Den sidste kamp for 4. holdet

Den sidste kamp for 4. holdet bliver spillet onsdag den 11. marts i stedet for om lørdagen. Årsagen er, at modstander holdet (Valby) har problemer med at stille hold om lørdagen og derfor har bedt om at få flyttet kampen til midt på ugen. Til gengæld har vi så fordelene af hjemmebane.

En lille sjov ting er naturligvis, at da 4. holdet spiller hjemme om onsdagen i den sidste kamp, skal FS faktisk slet ikke har materialer med til den sidste kamp, da både 2. og 3. holdene har udekampe.

Vidste du at:

- [Hou Yifan](#) er født den [27. februar 1994](#) i [Xinghua](#), [Jiangsu](#) i [Kina](#).
- 1994 er også året, hvor [Los Angeles](#) rammes af et [jordskælv](#), som måler 6,6
- [Vinter OL](#) afholdes i [Lillehammer](#) i [Norge](#)
- Den 27. februar [1782](#), blev det rapporteret til [myndighederne](#) i [Moskva](#), at en kvinde havde født 69 børn: 16 hold [tvillinger](#), 7 hold [trillinger](#) og 4 hold [firlinger](#).

Forslag til generalforsamlingen?

Onsdag den 4. marts 2020 afholder vi årets ordinære generalforsamling. Hvis du har nogle forslag, som skal bringes op, må du godt sende en mail til en fra bestyrelsen. Dit forslag skal være bestyrelsen i hænde senest tirsdag den 21. januar 2020, så kan det nå at komme med i nyhedsbrevet for januar 2020.

Vidste du at:

- da Hou var 3 år tog hendes far (Hou Xuejian), som var [dommer](#), hende med til en [boghandel](#), hvor hun godt kunne lide, at kigge på skakbrikkerne gennem vinduet.

Ekstraordinær generalforsamling - lokale fonden og 2020

Onsdag den 25. september afholdt FS ekstraordinær generalforsamling, hvor der blev vedtaget at bruge 50.000 fra lokale fonden til fejring af vores jubilæum i 2020, hvor klubben jo fylder 100 år.

Vidste du at:

- Hendes far købte et [skaksæt](#) og allerede få [uger](#) efter, var hun i stand til at slå både sin far og sin bedstemor - altså i skak....

John tog dette billede i forbindelse med FS Kommune Mesterskabet 2019.

Det er i 4. runde, hvor Jens skal til at trække, medens Bjørn sidder og venter i spænding. Partiet ender remis.

Bagved kan du skimte Dan Terkildsen, medens Dan Andersen står og kigger på.

Frederiksberg Kommune Mesterskab 2019

FS havde indbudt til årets kommune mesterskab 2019. Turneringen blev, traditionen tro, afholdt over 2 onsdage i august, hvor der blev afviklet i alt 6 partier med 25 minutter til hver.

I alt 12 spillere var mødt den første aften for at hjemtage titlen. Om det var sommervarmen, som holdt spillerne hjemme skal jeg ikke kunne sige. Hvis man kigger på rating, var favorit feltet følgende:

1. Dan H. Andersen
2. Viktor Haarmark Nielsen, Øbro
3. John L. Hansen
4. Bjørn Olsen

Dan var jo regerende kommune mester fra både 2017 & 2018, så han drømte nok søde drømme om at score hattrick, med den 3. titel på stribe. John sad over i første runde, medens Viktor & Bjørn vandt deres partier.

Der var naturligvis et lille pres på Dan for at vinde den 3. titel, men desværre for Dan indtræf en mindre/større 'katastrofe' allerede i første runde, da 1. holds spilleren tabte til en velspillende 2. holds spiller, nemlig Bjarke R. Winther. Om det var tid eller en overseelse, skal jeg ikke kunne afgøre, men tilbage stod Bjarke med et uventet point (gætter jeg på), medens Dan nu skulle levere en top præstation for at bevare muligheden for at score hattrick.

I anden runde spillede John mod Jens Fejø, som jo altid er farlig, bedst, som man synes man står bedst - så slår Fejø til. Det lykkedes kun delvist, da partiet endte remis. Bjørn vandt over Dan's banemand (Bjarke), medens Dan ikke efterlod mange point til Per Hattens, alt i medens, at Viktor vandt over Peter Køhler. Efter 2. runde var det kun Viktor og Bjørn, som havde max. I 3. runde skulle rating favoritterne

Dan og Viktor mødes, medens Bjørn & John krydsede klinger.

Om Dan & Viktor havde for meget respekt for hinanden kan man kun gisne om, men partiet endte remis, medens Bjørn vandt over John. Efter den første onsdag var stillingen i toppen:

1. Bjørn Olsen	3 point
2. Viktor Haarmark Nielsen, Øbro	2½
Jens Fejø	2½
3. Bjarke R. Winther	2

Lige efter kom Dan & John med hver 1½ point. Den efterfølgende onsdag lagde ud med Bjørn og Jens skulle mødes, og det endte med remis, medens Dan & John måtte forsøge sig med en slutspurt. De vandt over henholdsvis Frode B. Nielsen, Allerød og Bjarke. Så skulle Dan & Bjørn mødes og det endte med sejr til 1. holdspilleren, medens John vandt over Dan Terkildsen.

Det betød inden sidste runde, Jens Fejø var gået alene i spidsen med 4 point (uden tab), medens Dan, John og Bjørn alle havde 3½ point. Jens fik fornøjelsen af at møde Dan, medens John mødte Peter Køhler, og endelige skulle Bjørn møde Dan Terkildsen. Desværre for Jens vandt Dan, medens både John og Bjørn vandt. Da der blev benyttet korrektion, blev slutstillingen følgende:

1. Bjørn Olsen	4½ / 6
2. Dan H. Andersen	4½ / 6
3. John L. Hansen	4½ / 6
4. Jens Fejø	4 / 6
5. Viktor Haarmark Nielsen, Øbro	2½ / 3
6. Anfinn Niclasen	2½ / 6
Knud Larsen	2½ / 3

Skakopgaven ved Kaare Vissing Andersen

Løsning på opgaverne i FS nyhedsbrev sommeren 2019

Nr. 1 KVA, Brønshøj Arbejder Skakklubs medlemsblad, december 1966. Version

#2

C+ 11+10

Løsning: 1. Tg6! Træktvang! Hvid truer ikke med at sætte mat, men det er jo sorts tur til at trække, og uanset hvad han gør, kan hvid sætte mat med sit næste træk. Idet tegnet ~ efter en angiven brik betyder, at den flytter til et vilkårligt felt af dem, den kan gå til, ser variantnettet således ud: **1... b3 2. Sc3#, 1... Txf5 2. Lxe4#, 1... a7~** (altså 1... a6 eller 1... a5) **2. Sb6#, 1... Sc6~** (altså 1... Sb8, 1... Sa5, 1... Sxd4 eller 1... Sd8) medfører åbning af c-linjen, hvorfor hvid kan svare **2. Tc5#, 1... Le6~** (altså 1... Lxf5, 1... Lf7 eller 1... Lg8) medfører åbning af 6. række, hvormed Tg6 dækker feltet d6, så springeren på e8 fritages fra denne opgave, hvilket tillader **2... Sc7#**, og endelig **1... d6**, hvilket indebærer selvblokade på d6 (bonden hindrer sin egen konge i at benytte dette felt til flugt), og hvid har derfor **2. Sc7#**.

Bemærk, at hvid til ethvert sort træk kun har ét træk til at sætte mat med. Dette fænomen kalder man *dualforhindring* – hvilket (så vidt muligt) er et æstetisk krav til konstruerede skakopgaver. For direkte opgaver, det vil sige opgaver med fordringen "mat i n træk", er *biløsninger*, altså mere end ét hvidt

førstetræk (nøgletæk) en dødssynd, mens *dualer* – altså mere end ét hvidt træk til et givet sort senere i variantnettet bedre kan accepteres.

Lad mig nu bringe den oprindelige opgave fra 1966, inden jeg forbedrede den til FS' Nyhedsbrev Sommeren 2019, altså efter i 53 år at have opnået mere rutine i at konstruere skakopgaver.

Nr. 1A KVA, Brønshøj Arbejder Skakklubs medlemsblad, december 1966

#2

C+ 11+9

Vi bemærker disse ændringer i forhold til opgave nr. 1: Det hvide tårn står allerede på g6, og skal altså ikke udføre trækket 1. Tg7-g6. Omvendt forholder det sig med hvids bonde på f4, som netop skal udføre trækket 1. f4-f5. Og så får vi – med et par undtagelser som jeg straks vender tilbage til – efter hvids nøgletæk i nr. 1A netop samme stilling som efter hvids nøgletæk i nr. 1.

Når jeg har foretaget denne ændring, skyldes det, at min gode ven, problemkomponisten Leif C. Schmidt, engang påpegede den æstetiske skønhedsplet, at nøgletækket 1. f4-f5 ikke kun tjener et angrebsformål, men også det defensive formål, at 1... Lxg4+ (skak!) må forhindres. Dette kunne ikke hindres ved at sætte kongen på e1 i stedet for på d1, for så ville der med 1. fxe5 opstå en biløsning (2. Lxe4#). At jeg så har sat hvids konge på e1 i nr. 1 i stedet for på

d1 som i nr. 1A, skyldes, at det alt andet lige ser pænere ud at have kongen på sit udgangsfelt. Endelig har jeg i nr. 1 tilføjet en sort bonde på e7, hvilket i nr. 1 fjerner de fire dualer, som findes i nr. 1A, hvor hvid alternativt kan sætte mat på d6 eller f6: **1. f5! Le6~** (1... Lxf5, 1... Lf7 eller 1... Lg8) **2. Sc7#** eller **2. Td6#** og **1... d6 2. Sc7#** eller **2. Sf6#**.

Nr. 2 KVA, Brønshøj-Husum Avis, 18. februar 1997

#2

C+ 10+8

Problemkomponister arbejder så godt som altid ud fra et eller flere bestemte temaer. Her gælder det den såkaldte *albino*, der defineres som et net af fire varianter, hvor en hvid bonde går til hvert af sine fire mulige felter. Efter nøgletrækket **1. Tc2!** (truer både 2. e3# og 2. e4#) har sort fire (tematiske) forsvar, som hvid besvarer med fire forskellige *tematiske matter ved træk med samme bonde*: **1... Sxd3 2. exd3#**, **1... Lxd4 2. e3#**, **1... Txd4+ 2. e4#** og **1... Sf3+ 2. exf3#**. I de sidste to varianter ser vi temaet *krydsskak*, hvor en (sort) skak besvares med en (hvid) skak. De ikke-tematiske varianter er **1... Txc3 2. Lxe5#** og **1... Sc4** eller **1... Sg4 2. Sf3#**, idet den sorte springer på 4. række spærrer for tårnet på a4 og dermed ophæver dets binding af Sd4. Bemærk i øvrigt forførelserne **1. Le4?** Truer 2. Th1#, men strander på **1... Sf3+! 2. Sxf3+ Kg2**, idet hvids løber nu står på den forkerte side af springeren på f3, og **1. Ta2? Tb4!** og tårnet kan gå imellem på b2.

Er der tale om en sort bonde, der kan foretage fire forskellige træk, kalder man temaet for det i dag lidet

politisk korrekte *pickaninny*, der betyder "niggerunge", ifølge bogen "Skakopgaven", 1942, "et meget træffende Navn", hvad man bestemt ikke vil mene i dag. I det hele taget bryder jeg mig ikke om, at man anvender farverne hvid og sort i problemskakkens temaer. Det er mere korrekt at tale om *en bondes fire angrebsmuligheder* hhv. *en bondes fire utilstrækkelige forsvarsmuligheder*.

Således kan man i et praktisk spillet parti godt forestille sig et variantnet med fire forskellige træk med samme sorte bonde, der hver især fører til mat. Hverken *albino* eller *pickaninny* ville da være reelt dækkende. Og tilsvarende ville det gælde et variantnet med fire forskellige træk med samme hvide bonde, der hver på sin vis ville udgøre et utilstrækkeligt forsvar.

Nr. 3 KVA, Thema Danicum, januar 1992

#2

C+ 8+8

"Thema Danicum" var det magasin, som Dansk Skakproblem Klub (DSK) udgav fire gange om året i perioden 1976-2007. Siden 2008 har klubbens kvartalsblad mere direkte og forståeligt heddet "Problemskak".

Opgaven er komponeret ud fra idéen om, at en hvid bonde kan slås af hele fire sorte bønder, hvortil den i den givne opgave kan slås af to andre sorte brikker. Efter nøgletrækket **1. e4!** (truer 2. Dxf5#) bliver de tematiske varianter dermed: **1... dxe3 e.p.** (åbner 4. række for Ta4 og lukker 3. række for Td3) **2. Sf3#**, **1... dxe4** (fratager kongen flugtfeltet e4 samt åbner for

Lb3, som derved dækker feltet e6 og derved fritager dronningen for denne opgave) **1... Dg7#**, **1... fxe3 e.p.** (åbner for Lh2 og tillader en dobbeltskak) **2. Txe3#**, **1... fxe4** (fratager kongen flugtfeltet e4 (*selvblokade*) og åbner for 5. række) **2. Tg5#**. Hertil kommer **1... Kxe4**, som fritager hvids dronning fra at skulle gardere feltet f6. **2. Dxd5#**. Og **1... Sxe4**, hvorefter springeren ikke mere kan gå imellem på e6. **2. De7#**.

Nr. 4 KVA, Brønshøj Posten, 25. januar 2007

#2

C+ 12+5

Opgaven indeholder *Fleck-temaet*, der defineres således: Hvid truer efter *nøglen* (hvids første træk) med mindst tre (n) matter. Sort kan med tre (n) træk forsvare sig mod de to (n – 1) af truslerne, men ikke mod dem alle, idet samtlige trusler effektueres en og kun en gang i de tre (n) tematiske varianter. *Fleck-temaet* har sit navn efter den ungarske problemskakkomponist **Ferenck Fleck** (1908-1994).

I den aktuelle opgave kan sort med tre forskellige træk parere alle trusler på nær én. Og hver af truslerne effektueres en og kun en gang i de tematiske varianter.

Løsning: 1. Lf1! Truer både **2. Sd3#**, **2. d4#** og **2. e4#**. De tematiske varianter er dermed: **1... Dxf1** Fra f1 dækker dronningen felterne d3 og g1 og hindrer derfor, at **2. Sd3+** og **2. e4+** giver mat, men ikke **2. d4#**. **1... Txb3** Giver kongen flugtfeltet b4 og hindrer derfor, at **2. d4+** og **2. e4+** giver mat, men ikke **2. Sd3#**. **1... Txc4+** Giver kongen flugtfeltet d5, hvorfor **2. Txc4+** og **2. d4+** ikke giver mat, mens **2. Sd3+** er

illegalt. Men hvid har *krydsskakken* **2. e4#**. Bemærk, at **1. Lf1!** er nødvendigt for at skærme Lg1 mod dronningen på a1 i denne sidste variant.

Nr. 5 KVA, Ukrainske Slovo (en ukrainsk avis), 1995

#2

C+ 10+3

Som problemkomponist er det morsomt at få sine skakopgaver offentliggjort i udenlandske aviser og magasiner – som her i Ukrainske Slovo.

Løsning: 1. Kd8! Træktvang! Dette paradoksale førstetræk, hvor den hvide konge synes at fjerne sig fra begivenhedernes gang og endda giver den sorte konge endnu et flugtfelt (d6), tvinger sort til at blotte sig, så hvid kan affyre et eller to af sine tre *batterier* (Sb6 & Ta6, Sg5 & Th5 og Sg5 & Lh6, hvor Sb6, Sg5 og Sg5 agerer *batteribrik* og Ta6, Th5 og Lh6 agerer *bagholdsrik*).

De tematiske varianter, der tilsammen udgør en *sort konge-stjerne* er **1... Kd6** **2. Sd7#**, **1... Kf4** **2. Se4#**, **1... Kd4** **2. Sxe6#** og **1... Kf6** **2. Sd7#**. Dertil kommer den ikke-tematiske variant **1... d4** **2. Se4#**, som indeholder det i skakpartier ofte forekommende tema *selvblokade*, hvor en forsvarers (i problem-skak: en sort) brik fratager sin egen konge et flugtfelt.

Med en *sort kongestjerne* forstår man fire varianter, hvor den sorte konge (ligesom en løber) går til hvert sit skrå nabofelt. Tilsvarende udgør eksempelvis fire varianter, hvor den hvide konge (ligesom et tårn) går lateralt, det vil sige til hvert sit vandrette eller lodrette nabofelt, et *hvidt kongekors*.

Nr. 6 KVA, Caïssa (Gladsaxe SF), nr. 371, marts 2016.
Tilegnet Erik Poulsen, 80 år

Mat i et halvt træk non-C+ 5+2

Den 12. december 2015 fyldte den danske mesterspiller og mangeårige medlem af Gladsaxe Skakforening, Erik Poulsen, 80 år. I den nævnte klubs medlemsblad Caïssa bragte jeg da en artikel med titlen "Opgavesamling tilegnet E. P.", som både hentydede til fødselarens initialer og "en passant". Artiklen bragte seks opgaver med dette slag som nøgletræk, hvoraf den her bragte var den sidste. Fordringen er pudsig, men opgaven er vitterligt blevet løst af medlemmer i Dansk Skakproblem Klub, som ved retrograd analyse har kunnet påvise, at stillingen kun kan være opstået fra følgende klart legale stilling:

Nr. 6A

Der er herfra sket 1... b7-b5+, hvorefter hvid har udført den første halvdel af sit træk 2. axb6 e.p. ved at sætte sin a5-bonde på b6, men endnu ikke har udført anden halvdel af trækket ved at fjerne sorts

bonde på b5. Svaret er altså: Hvid fjerner den sorte bonde på b5, og sort er mat! Opgaven rummer dermed det pudsige paradoks, at hvid sætter mat i et halvt træk uden at røre nogen af sine egne brikker.

Seks nye opgaver

Den første af de seks nye opgaver ses at have to komponister, hvorfor man meget belejligt taler om en *samarbejdsopgave*. Her er det mig, der oprindeligt skabte en *miniature* (en opgave med højst syv brikker), som demonstrerer det ovenfor i opgave nr. 4 omtalte *Fleck-tema*, hvorpå Steen Christensen foretog en (lille) forbedring deraf.

Nr. 7 KVA & Steen Christensen, Problemskak nr. 46 (2019, 2. kvartal)

#2

C+ 3+4

De to næste opgaver er inspireret af eksempler fra partiskak – den første af et træk som GM Allan Stig Rasmussen overså i et parti i Xtracon Chess Open, 2017, mens den anden opgave er inspireret af den såkaldte *Rubinstein-fælde* – lidt ondt opkaldt efter stormesteren Akiba Rubinstein – som hoppede i den to gange, mod Max Euwe i Bad Kissingen 1928 og mod Alexander Aljechin i San Remo 1930. Rettelig burde fælden være opkaldt efter den, der første gang vandt med den – mig bekendt var det hvid i partiet **Amos Burn** –Heinrich Wolf, Oostende 1905. Den engelske mester Amos Burn levede 1848-1925.

Nr. 8 KVA, Caïssa (Gladsaxe SF), nr. 375, november 2018

#2

C+ 8+7

Nr. 9 KVA, Caïssa (Gladsaxe SF), nr. 375, november 2018

#2

C+ 7+10

To af de mest fundamentale temaer i problem-skak er de nært beslægtede *Nowotny* (eller *Novotny*) og *Grimshaw*. Ved det første, som er opkaldt efter den tjekkiske komponist **Antonin Novotný** (1827-1871), forstår man en *gensidig linjespærring på det samme felt mellem to forsvarende brikker* (i problemskak er der tale om sorte brikker) af forskellig gangart, såfremt den gensidige spærring er fremkaldt af et (hvidt) offer i skæringspunktet. Sker (fremkaldes) den gensidige spærring uden offer i skæringspunktet, er der tale om en *Grimshaw* henholdsvis *Grimshaws skæringspunkt*, opkaldt efter den britiske komponist **Walter Grimshaw** (1832-1890). Normalt er der tale om, at en (sort) løber spærrer for et (sort) tårn på et

givet felt i den ene variant, og det samme tårn spærrer for den samme løber på det samme felt i den anden variant. Især temaet *Nowotny* kan med jævne mellemrum opstå i partiskak. I den næste opgave er det lykkedes mig at fremstille et af de to temaer dobbelt – men andre og bedre komponister er det lykkedes at skabe opgaver, hvor temaerne optræder flere gange i en og samme opgave.

Nr. 10 KVA, Problemskak nr. 43 (2018, 3. kvartal)

#2

C+ 9+12

Den næste opgave er lidt ond, og det bør bemærkes, at den i lighed med nummer 6 i FS' Nyhedsbrev Sommeren 2019 ikke kan computer-testes!

Nr. 11 KVA, Skakbladet 2002, nr. 12

#2

14+10

Bemærk nu, at fordringen til den sidste opgave lyder på mat i tre træk. Om skakproblemer med fordringen "mat i tre træk" hedder det i bogen "Skakopgaven" fra 1942: "Det har vist sig muligt at "rendyrke" en

mængde skønne Skakidéer i Tretræksform, som derfor er en meget anvendt Opgaveform, vel den, der regnes for den **formeste** (KVA: min fremhævelse) af alle." Selv kalder jeg "tretrækkeren" for problemskakkens **Formel-1**. Normalt, men langt fra altid, er både "2-trækkere" og "flertrækkere" (fire eller endnu flere træk) lettere at løse end "tretrækkere" – den første kategori, fordi opgaver i denne er mere overskuelige, og den anden kategori, fordi man her lettere finder "den røde tråd".

Den aktuelle opgave viser temaet *sort konge-stjerne*, som vi allerede har set i opgave nr. 5 i sommerens sæt 2019. Som jeg allerede har skrevet om *albino* og *pickaninny*, gælder det også for *hvid og sort kongestjerne* samt for *hvidt og sort kongekors*, at benævnelserne hvid og sort er uheldige, fordi de kun relaterer til problemskakkens konvention om, at det er hvid, der sætter mat, hvorfor temaets navn ikke kan bruges i cirka 50% af tilfældene i partiskak. Retteligt burde man finde på et udtryk for et variantnet bestående af fire kongetræk. Der er her tale om en såkaldt *tilegnelsesopgave* – en lykønskning til en af de stærkeste skakspillere i Danmarks Blindeskak.

Nr. 12 KVA, Problemskak nr. 47 (2019, 3. kvartal)
Tilegnet Allan Larsen, 50 år.

#3

C+ 8+3

EFTERSKRIFT

Ligesom mange ikke-skakspillere kimser ad skak, kimser mange skakspillere ad beskæftigelsen med konstruerede skakopgaver. Og det er synd, fordi de derved går glip af megen skakmæssig skønhed – og dertil en væsentlig træning i at blive en stærkere skakspiller. Lad mig derfor bringe en række argumenter for som praktisk skakspiller at beskæftige sig med konstruerede skakopgaver.

Ved løsning af direkte opgaver (opgaver med fordringen "mat i n træk") får man ...

1... øvelse i variantberegning (eksempelvis blik for **forførelser**, det vil sige træk, som tilsyneladende fører til mat, men som strander på et og kun et modtræk.

2... syn for en mængde idéer og temaer, der kan være nyttige, for eksempel **selvblokada**, **nowotný** og opstilling af **batterier**.

3... skærpet sit blik for **spektakulære** træk.

4. **Indrømmet**: De fleste af problemskakkens temaer forekommer sjældent og nogle så godt som aldrig. Dertil kommer, at selv den mest elementære form for skakopgaver, dem med fordringen "mat i to træk", kan være uhyggeligt svære for den urutinerede løser. **Men** så meget desto større er **glæden (Heureka!)**, når det lykkes at få knækket nødden! I det hele taget er det med skakopgaver som med god litteratur og klassiske musikværker, at de kan være svære at gå til, men at glæden er så meget desto større, når man påtager sig (og fuldfører) "arbejdet" med dem.

5. Argumentet om, at konstruerede skakopgaver ikke har noget med skak at gøre, og man derfor ikke vil beskæftige sig med dem, kan jeg slet ikke godtage – og da slet ikke fra skakspillere, som så i stedet for løser krydsogtværser og sudokuer med mere. Har sådanne da mere med skak at gøre?

6. **Og indrømmet**: Fantasiskakken med underlige brikker og fordringer ligger langt fra det "rigtige" skakspil, men vi er da nogle, der muntre os med den!

XtraCon turneringen 2019

I år var det 40 år siden, at den første udgave af [Copenhagen Open](#) blev afviklet.

Det skete i [Brøndby](#), hvor Carsten Høj vandt en sikker sejr med 1 points forspring. Der var 22 deltagere, så der er sket meget med denne turnering frem til i dag, hvor det er et tilløbsstykke fra både ind- og udland, hvilket deltager antallet vidner om. I år deltog 365 spillere for 24 lande.

Turneringen har siden [2007](#) været spillet på [LO skolen](#) i [Helsingør](#), som sådan set er ideel til formålet, om endt det er lidt langt væk fra [København](#) især med [offentlig transport](#). En anden detalje er naturligvis, at turneringen hedder Copenhagen Open og ikke Helsingør Open eller LO Open, men ok:)

I årets udgave deltog 4 FS'ere, hvor forhåbningen nok var, at score pænt over den forventede score. Både Ole Overmark & Niels Møller Rendlev har indsendt nogle spændende partier, som du naturligvis skal have fornøjelsen af.

Lidt statistik/fakta

• Antal spillere med min 1 parti	365
• Antal deltagere fra DK (min 1 parti)	150
• Antal kvinder/piger	22
• Antal lande repræsenteret	24
• Antal GM/WGM'ere	26
• Antal med > 2500	24
• Gennemsnits rating	1957
• Antal partier spillet	1.789
• Antal gevinster til hvid	769
• Antal gevinster til sort	621
• Antal remiser	399
• Antal spillere kun med hvid gevinst	45
• Max hvide gevinster uden sort gevinst	x5
• Antal spillere kun med sort gevinst	26
• Max sorte gevinster uden hvid gevinst	x5
• 4 remis konger	6
• Antal spillere uden tab	9
• Antal spillere med < 10 partier	38
• Antal FS'ere	4
• Størst rating fremgang	132
• Størst rating tab	87

Vidste du at:

- som 5. årig fik Hou's en [mentor](#): IM [Tong Yuanming](#), som vandt det [kinesiske mesterskab i skak 1993](#).

Vidste du at:

- i [2003](#) spillede Hou mod [Ye Jiangchuan](#), som var cheftræner for både herre og dame landsholdene i skak. Ye udtalte bagefter, at han var overrasket over, at hun havde set næsten alle hans svage træk.

Ole Overmark - Morten Emil Jannik

Hvid Ole Overmark, 1713, 1765

Sort Morten Emil Jannik, Odense, 1492, 1561

Dato 24. juli 2019

1: c4, c6, **2:** Sc3, d6, **3:** d4, g6, **4:** e4, Lg7, **5:** Le3, Sf6, **6:** h3, O-O, **7:** Dd2,

Hvid har mest fremrykning, og en lille fordel, men der er lang vej endnu

7: ..., e5, **8:** d5, c5, **9:** Le2, Sa6, **10:** Lg5, Sc7, **11:** Sf3, a6, **12:** O-O, Tb8, **13:** Tfe1, b5,

Sorts tropperne er klargjort til at B-linjen kan besættes

14: cxb5, Sxb5, **15:** Sxb5, axb5, **16:** De3, Db6, **17:** Sd2, La6, **18:** Df3, Dd8, **19:** a4,

Hvid sikrer sig en fribonde, som kan blive afgørende, da den ikke lige kan slås...

19: ..., h6, **20:** Le3, Dd7, **21:** a5, Dc8, **22:** b3, Dd7, **23:** Tec1, De7, **24:** Ld3, Sxe4,

Lad slagudvekslingen begynde: Både hvid og sort har regnet på det - hvem ender med bedste stilling, når røgen har lagt sig.....

25: Sxe4, f5, **26:** Sxc5, e4, **27:** Dd1, Lxa1, **28:** Sxa6, Tb7, **29:** Txa1, exd3, **30:** Lxh6, Te8, **31:** Dxd3, De5, **32:** Tc1,

Så har den værste røg lagt sig, mon ikke, at hvid er kommet bedst ud af det med 2 lette for et tårn, samt 2 ekstra bønder, hvor 1 endda er en fribonde.

32: ..., Tbe7, **33:** Dxb5, Db2, **34:** Sb4, Te1+, **35:** Txe1, Txe1+, **36:** Kh2, Dxf2, **37:** Sd3,

Så er der dømt konge jagt, men hvid har regnet på, at kongen har udveje

37: ..., Dg1+, **38:** Kg3, Te2, **39:** Sf4, Te3+, **40:** Kh4, Df2+, **41:** Kg5, Tg3+, **42:** Kf6, Dd4+, **43:** Ke7, Te3+, **44:** Kxd6, De5+, **45:** Kc6, Tc3+,

Hvid forsøger sig med et spændende dronninge afbytning. Et alternativ kunne være 46: Kb7, Dc7, 47, Ka6, Dc8+, 48, Db7, Dxb7+, 49: Kxb7, Txb3+. Med 2 fribønder havde der være spændende muligheder, men tiden spiller jo også ind.

46: Dc4, De8+, **47:** Kc5, Txc4+, **48:** bxc4, De3+, **49:** Kd6, Kf7, **50:** Lg5, Dc3, **51:** c5, Dxa5

Spændende stilling, kan bønderne nå frem?

52: Se6, Ke8, **53:** Sc7+, Kf7, **54:** Kc6, Da4+, **55:** Kb7, Db4+, **56:** Kc6, Da4+, **57:** Kd6, Db4, **58:** g3, Da3, **59:** Lf4, Db4,

Svaret er nej, dronningen holder skansen.....

60: Se6, **Da3**, **61:** h4, **Ke8**, **62:** Le5, **Db4**, **63:** Sf4, **Db8+**, **64:** Ke6, **Db7**, **65:** Ld6, **Df7+**, **66:** Ke5, **Dg7+**, **67:** Ke6, **Df7+**

Ole Overmark - Elmar Reinert Fjalheim

Hvid Ole Overmark, 1765, 1713

Sort Elmar Reinert Fjalheim, Færøerne, 1609

Dato 28. juli 2019

1: e4, e6, **2:** c4, d5, **3:** cxd5, exd5, **4:** exd5, Sf6, **5:** Sc3, Sxd5, **6:** d4, Le7, **7:** Db3,

Man skal ikke bekymre sig om en isoleret d-bonde

Stillingen er 'vist' remis, hvis sort forsøger noget går c- eller d-bonden på fremmarch - 1/2-1/2

7: ..., Sf6, **8:** Sf3, O-O, **9:** Le3, Sbd7, **10:** Ld3, Sb6, **11:** O-O, Le6, **12:** Dc2, Lc4, **13:** Tad1, Lxd3, **14:** Txd3, c6, **15:** Se5, Sbd5,

Et bedre træk havde været a3, i stedet for

16: Sxd5, Sxd5, **17:** Ld2, Sb4, **18:** Lxb4, Lxb4, **19:** Tfd1, Ld6, **20:** Th3,

Det handler jo om kongen, så et tårn i h-linjen, er aldrig at foragte, samt en mat trussel.

20: ..., h6, **21:** Db3, Lxe5, **22:** dxe5, Dc7, **23:** Dg3, Tad8, **24:** Td6, Kh7,

Det nærmer sig vist en afslutning

Resultatet for de 4 FS'ere

- [Erik Jarlnæs](#) 4,5 / 6,41
- [Ole Overmark](#) 4,0 / 5,52
- [Niels M. Rendlev](#) 4,0 / 5,78
- [Thomas Haugaard](#) 4,0 / 4,78

25: Dd3+, g6, **26:** De3, h5,

27: Txh5+, opgivet

Ved slag med 27: ..., gxh5, kommer 28: Th6+, Kg7, 29: Dg5+, Kf8, 30: Th8++.

Der havde været en chance til sort med Kg8, men det kommer naturligvis også an på tiden.

LO skolen fakta boks

- I [1958](#) besluttede [LO](#) at oprette en [Folkehøjskole](#) til uddannelse af arbejderbefolkningen.
- Der blev udskrevet en arkitekt konkurrence, som [Jørn Utzon](#) vandt.
- Der gik dog 11 år, før byggeriet kunne indvies den [28. maj 1969](#)
- [Jørn Utzon](#) trak sig grundet et [operahus](#) i [Sydney](#), så konkurrencens 2. plads fik opgaven ([Karen og Ebbe Clemmesen](#) og [Jarl Heger](#))
- Der er en fantastisk udsigt over [Øresund](#)
- Siden indvielsen i [1969](#), er der indkøbt ca. 1.000 stykker kunst, hvoraf man kan se mange af værkerne rundt om på gangene

Niels M. Rendlev - Morten Emil Jannik

Hvid Niels M. Rendlev, 1721, 1656

Sort Morten Emil Jannik, Odense, 1561, 1492

Dato 26. juli 2019

1: g3, c6, **2:** f4, d5, **3:** Sf3, Sf6, **4:** Lg2, Lf5, **5:** d3, Db6, **6:** e3, Lg4, **7:** De2, e6,

En rolig udvikling, men der skal ske noget....

8: O-O, Sbd7, **9:** h3, Lxf3, **10:** Lxf3, Ld6, **11:** Kg2, h5, **12:** e4, e5, **13:** a4, O-O-O,

Hvid har fremskudte bønder på begge flanker, skulle hvid have undladt at rokere?

14: a5, Dc7, **15:** f5, d4, **16:** Lg5, Tdg8, **17:** h4, Sg4, **18:** Lxg4, hxg4, **19:** Dxc4, Sf6,, **20:** Df3,

Hvid har godt angreb, som inkludere kongen....

20: ..., Le7, **21:** Sa3, Sh5, **22:** Sc4, f6, **23:** Ld2, g5, **24:** fxc6ep, Kb8, **25:** Dg4, Dd8, **26:** Tf5, Sg7, **27:** h5,

Bemærk, at hvid lægger op til kvalitetsoffer, men har til gengæld 2 fribønder, sort tager imod....

27: ..., Sxf5, **28:** exf5, Lf8, **29:** De2, Dd5+, **30:** Kf2, Lg7, **31:** g4, Dd8, **32:** Th1, Lh6, **33:** Lb4, Lg5, **34:** Sd6, Le3+, **35:** Kf1, Tg7, **36:** Se4, Lh6, **37:** Ld2, Df8, **38:** Df3, Td7,

Så er hvid klar til at gå i aktion, bonde-overvægten på kongefløjen skal udnyttes.

39: g5, fxg5, **40:** f6, Lg7, **41:** Lxg5, Lh6, **42:** Df5, Te7, **43:** Lxh6, Txxh6, **44:** Ke2, Th8, **45:** Tf1

Sort truer gaffel på g7, samt et tårn, så sort skulle 'vist' ikke have taget imod kvalitetsofferet.

1-0 Et fint angrebs parti.

Vidste du at:

- Hou Yifan har være [kvindelig VM](#) i følgende 4 perioder:
 - [2010 - 2011](#) Vandt omkampen over [Ruan Lufei](#) fra [Kina](#)
 - [2011 - 2012](#) Vandt 5½ - 2½ over [Humpry Koneru](#) fra [Indien](#)
 - [2013 - 2015](#) Vandt 5½ - 1½ over [Anna Ushenina](#) fra [Ukraine](#)
 - [2016 - 2017](#) Vandt 6 - 3 over [Mariya Muzychuk](#) fra [Ukraine](#)

Juleafslutningen 2019 (& Quiz?)

Så er det ved at være den tid på året, hvor vi nærmer os afslutningen på endnu et år. Det markerer vi naturligvis med den traditionelle juleafslutning, som i år finder sted onsdag den 18. december.

Så hvis du har en nissehue, hvidt skæg, eller en rød frakke liggende derhjemme, er det ingen skam at finde dem frem og påføre dig dem. Traditionen tro, byder klubben på gløgg og æbleskiver og mon ikke at der også bliver spillet en hold skakturnering, med 2 / 3 personer på hvert hold.

Der bliver sandsynligvis også budt på en julequiz, hvor du har mulighed for indsende spørgsmål (og svar) til redaktøren, så kan det jo være at dit spørgsmål finder vej til julequizen. Eneste krav er, at spørgsmålet skal være relateret til skak.

Program vinter 2019/2020

Dato	Uge	Aktivitet
9. okt	41	Undervisning kl. 18:00 Frederiksberg sen sommer spil-når-du-vil , 5. runde
16. okt	42	Lukket på grund af efterårsferie
23. okt	43	Undervisning kl. 18:00 Frederiksberg efterår spil-når-du-vil , 6. runde
Søndag 27. okt	43	FS 1 spiller hjemme mod Furesø
Mandag 28. okt	44	FS 4 spiller ude mod Øbro 6
30. okt	44	FS 2 spiller hjemme mod FS 3
6. nov	45	Undervisning kl. 18:00 Frederiksberg sen sommer spil-når-du-vil , 7. runde
13. nov	46	Undervisning kl. 18:00 Metro turnering : 4 runder hurtig skak med 20 min til hver
Søndag 17. nov	46	FS 1 spiller ude mod Odysseus
Mandag 18. nov	47	FS 2 spiller ude mod Brøndby 1
20. nov	47	FS 3 spiller hjemme mod Lyngby-Virum 1 FS 4 spiller hjemme mod Herlev 2
27. nov	48	Undervisning kl. 18:00 Frederiksberg vinter alle-mod-alle og spil-når-du-vil , 1. runde
Søndag 1. dec	48	FS 1 spiller hjemme mod Fredericia 1
4. dec	49	Undervisning kl. 18:00 Frederiksberg vinter alle-mod-alle og spil-når-du-vil , 2. runde
Mandag 9. dec	50	FS 3 spiller ude mod Brøndby 1
11. dec	50	FS 2 spiller hjemme mod Nørrebro 2 FS 4 spiller hjemme mod Ishøj 2
18. dec	51	 Juleafslutning
25. dec	52	Lukket
1. jan	1	Lukket
8. jan	2	Frederiksberg vinter alle-mod-alle og spil-når-du-vil , 3. runde
Søndag 12. jan	2	FS 1 spiller ude mod Køge 2
Mandag 13. jan	3	FS 2 spiller ude mod Herlev 1
Tirsdag 14. jan	3	FS 4 spiller ude mod Damhus 3

15. jan	3	FS 3 spiller hjemme mod Amager 1
22. jan	4	Frederiksberg vinter alle-mod-alle og spil-når-du-vil , 4. runde
Søndag 26. jan	4	FS 1 spiller ude mod Brønshøj 2
29. jan	5	Frederiksberg vinter alle-mod-alle og spil-når-du-vil , 5. runde
5. feb	6	FS 2 spiller hjemme mod Lyngby-Virum 1 FS 4 spiller hjemme mod Amager 3
Torsdag 6. feb	6	FS 3 spiller ude mod Nørrebro 2
12. feb	7	Frederiksberg vinter alle-mod-alle og spil-når-du-vil , 6. runde
19. feb	8	Frederiksberg vinter alle-mod-alle og spil-når-du-vil , 7. runde
Søndag 23. feb	8	FS 1 spiller ude mod Frem 1
Mandag 24. feb	9	FS 2 spiller ude mod Øbro 4 FS 4 spiller ude mod Brøndby 2
26. feb	9	FS 3 spiller hjemme mod Herlev 1
4. mar	10	Generalforsamling
Søndag 8. mar	10	FS 1 spiller hjemme mod Næstved Sidste kamp spilles på Asgård Skole , Norsvej 2, Køge
11. mar	11	FS 4 spiller hjemme mod Valby 3
Lørdag 14. mar	11	FS 2 spiller ude mod Amager 1 FS 3 spiller ude mod Øbro 4
18. mar	12	Frederiksberg lyn mesterskab
25. mar	13	Ikke fastsat endnu
1. april	14	Ikke fastsat endnu
8. april	15	Lukket grundet påske

Løsning på forside opgaverne

Opg	Parti/stilling af	Henvisning	
1	V. Holst, København	1904/6.15	1: Da1, Txa1, 2: Tb8++ 1: Da1, Lxa1, 2: Th4++
2	Pastor J. Jespersen, Svendborg	1904/5.9	1: Kf1, Kd4, 2: Se2++ 1: Kf1, Kf6, 2: Sh5++
3	Ingeniør Hannemann, Randers	1904/5.10	1: a4, Kxc4, 2: De6+, Kd4, 3: e3++ 1: a4, e5, 2: Dd6+, Kxc4, 3: Dd3++ 1: a4, e5, 2: Dd6+, Ke4, 3: Dxe5++
4	Læge Niels Høeg, København	1904/5.11	1: Tf6, d6, 2: Txd6, exd6, 3: Lxd6++ 1: Tf6, d5, 2: Ld4, e6/e5/exf6 (træktvang), 3: Lc5++
5	Pastor J. Jespersen, Svendborg	1904/6.14	1: Kc1, Kxf5, 2: Td4+, Ke5, 3: De4++ 1: Kc1, Kxf5, 2: exf5, Kf4, 3: Dh2++

Redaktion

Hvis du har nogle partier, anekdoter, historier eller andet, som du synes kunne være sjovt eller interessant at dele med klubbens medlemmer, så send det til Dennis L. Rose (<mailto:bmedlem3@fsskak.dk>).